

"El meu cos coneix cants inaudits, la carn diu ver, sóc carn espaiosa que canta. Una recerca sobre gènere, monstruositats i esdevenir altrx"

Obertura: divendres 10 febrer de 2023

Inauguració: divendres 17 de febrer de 2023

Del 10 de febrer al 30 d'abril de 2023

Bòlit_PouRodó i Bòlit_StNicolau

Comissàries: Ingrid Guardiola i Marta Segarra

Artistes: Hélène Cixous, Laia Estruch, Forugh Farrokhzad, Maria Isern, Marina Núñez, Txe Roimeser, Jara Rocha, Femke Snelting i Mireia Trias

Activitats paral·leles: Hélène Cixous, Isa Fontbona, Núria Guiu, Begoña Méndez, Katarzyna Paszkiewicz, Jara Rocha, Femke Snelting, Victòria Szpunberg i Mireia Trias

El proper divendres 17 de febrer, tindrà lloc la inauguració d' "El meu cos coneix cants inaudits, la carn diu ver, soc carn espaiosa que canta: una recerca sobre gènere, monstruositats i esdevenir altre", una exposició que es desplega al Bòlit_PouRodó i al Bòlit_StNicolau fins el 30 d'abril del 2023 i que està comissariada per Ingrid Guardiola i Marta Segarra.

Com ens recorda Michel Foucault, el segle XVII inventa el cos com a màquina útil i dòcil, controlable i eficaç, mentre que el segle XVIII instaura una relació amb el cos basat en la salut i la duració de vida, en la qual l'humà se separa categòricament de les altres espècies. El confinament global de la covid19 ens va separar encara més de les altres espècies, va amagar-nos els cossos i, en nom de la salut, va fer d'aquest cos una font de conflicte i dolor. Quan vam sortir a l'exterior, no ho vam fer de la mateixa manera. El confinament, segons alguns estudis mèdics, va disparar les

malalties com l'anorèxia entre les joves. D'altra banda, la relació de les dones amb els seus cossos sempre ha estat conflictiva, en la mesura amb què amb l'entrada del primer capitalisme el segle XIV-XV, passa a ser un assumpte de l'Estat modern i del mercat. Els cossos femenins, com ens explica Sílvia Federici, passen a ser eines de reproducció de mà d'obra i, quan no, objectes de consum cosmètic i sexual. A tot això, cal afegir-hi un dels debats més actuals és aquell que té a veure amb la "lleï trans" que garanteix els drets a les persones LGTBI. Totes aquestes són només algunes de les qüestions que sobrevolen l'exposició.

El seu anti-títol, prové del llibre "El riure de la Medusa" que la filòsofa i feminista, Hélène Cixous, va publicar el 1975. En aquest assaig, l'autora es preguntava què volia dir viure en un cos de dona i en un cos escriptural femení. També indicava que la dona no ha pogut habitar la seva pròpia casa, el seu cos i que calia pensar el llançament d'un nou subjecte, viu, desfamiliaritzat. Aquesta exposició és una possible resposta a aquelles qüestions que Cixous es va fer fa quasi cinquanta anys. Per això, les obres i les activitats que l'acompanyen, són una recerca col·lectiva sobre qüestions culturals vinculades amb la identitat i el gènere a partir d'un treball sobre el cos i l'anormalitat, és a dir, sobre aquelles "alteritats radicals" que qüestionen les normes, les figuracions i el que s'espera d'un cos.

Cixous reivindica la figura mitològica de la dona monstruosa o d'aquella dona que pel sol fet de no seguir les normes estètiques o morals de l'època l'han convertida en un monstre. En la cultura popular, la feminitat (o la no adequació al binarisme de gènere) sempre ha estat relacionada amb la monstruositat, per exemple la de les "males mares", o la de les bruixes, o la de la dona bestial, totes elles encarnacions d'allò irracional que la por masculina ha anat projectant al llarg de la història. Actualment, l'èmfasi que els feminismes posen en el cos i la sexualitat, així com l'auge de la crítica a l'humanisme tradicional, que sovint és qualificada de "posthumanista", han tornat a posar al centre del debat la *monstra*. Aquestes figures monstruoses són representades com a híbrides, mig animals o cíborgs, però, en lloc d'aparèixer com a criatures paoroses, es llegeixen com una possibilitat d'escapar a la dictadura de la normativitat, i també com a ocasió per al desplegament de la vida interior. L'exposició neix a partir d'una genealogia filosòfica que imbrica el feminisme, el posthumanisme, i les polítiques del desig, que intenten pensar el que pot i no pot un cos més enllà de la famosa frase de Spinoza («fins ara ningú ha determinat el que pot un cos»).

Les artistes que formen part de l'exposició presenten recerques difícils de sintetitzar sobre què passa quan anem esdevenint "altri", o bé ens posen –des del menyspreu o la por– en el lloc de "l'altra". L'exposició és un cant coral sobre les possibilitats vitals i creatives quan els cossos de les dones surten del lloc que la societat els ha assignat i on el que es prioritza no és tant la pregunta de "qui sóc jo" sinó "què esdevinc".

Bòlit_PouRodó

Al Bòlit_PouRodó s'hi pot trobar un pròleg, que és un mural pop amb figuracions de "la monstra". Qualsevol que s'acosti a mirar les imatges, no veurà els motius pels quals totes aquestes dones han estat considerades com a "monstruoses". Això és així perquè la "monstruositat" és una construcció social i, com a tal, ha estat massa sovint usada de forma interessada pel patriarcat per tal de difamar, arraconar, explotar o matar les dones al llarg de la història. Ho trobem a la mitologia grega, a la Bíblia, però també als segles XVI i XVII amb les caceres de bruixes, o en alguns estudis mèdics de finals del segle XIX.

Les artistes d'aquest espai són Hélène Cixous, Forugh Farrokhzad, Laia Estruch, Txe Roimeser, Mireia Trias i Maria Isern.

L'espai està concebut des del caràcter nocturn que reivindicava Cixous; per tant, es planteja com una caverna que dona vida a una trama de veus femenines que es van entrecreuant. La veu és la paraula feta cos que les poetes, les artistes i les escriptores encarnen. És un cos ric en modulacions, particularitats i excepcions. Un cos que és únic i coral alhora. És la raó poètica manifestant-se des del vídeo relat autobiogràfic de Cixous, les poesies de Farroghzad, el text auto-hetero-confessional de Trias-Isern i els cants d'ornitologia conceptual d'Estruch. Ser veu per no ser un cos preassignat, per desfamiliaritzar la identitat.

Les herències religioses de les autores són diverses: el judaisme a l'obra de Cixous (que apunta en la reflexió sobre la idea de "mal" i en el caràcter sagrat de les paraules), l'islamisme a l'obra de Farrokhzad (a la pel·lícula *The House is Black* els poemes de la poeta es combinen amb versos de l'Alcorà), i la tradició cristiana al vídeo-assaig de Trias i Isern (el naixement d'Eva d'una costella, i els ossos com a element central del cos femení, també des de les patologies com l'anorèxia).

Per la seva banda, Txé Roimeser, amb un vídeo i una publicació, planteja la qüestió del "cos trans" i de les cures assignades en aquests delicats processos de transició. En aquest procés de "desfamiliarització" del subjecte, quan aquest presenta la màxima vulnerabilitat, qui cuida als éssers que eren cuidats per aquesta persona? Finalment, Laia Estruch proposa una investigació sobre la relació entre veu i mímesi, entre la veu i l'entorn multi-espècies.

Bòlit_StNicolau

Al Bòlit_StNicolau es poden veure les culminacions de dues llargues recerques. Marina Núñez porta més de trenta anys treballant sobre les figuracions de la monstrositat, amb Hélène Cixous i *El riure de la Medusa* com una de les seves referències més properes. A la vídeo projecció *Immersion*, Núñez planteja un intens i apassionat exercici de re-coneixement on cadascú correria, per fi, el risc de l'altre, de la diferència, sense sentir-se amenaçat/a per l'existència d'una alteritat; alegrant-se d'engrandir la base de les seves incògnites que suposa descobrir, respectar, afavorir aquesta alteritat.

Per altra banda, Jara Rocha i Femke Snelting, conclouen la seva recerca de més de vuit anys al voltant dels "possible bodies", és a dir, de la relació entre la inscripció del poder i els cossos volumètrics dissenyats informàticament. *x, y, z: Volumetric Regimes* és un cos desmembrat i reensamblat, és a dir, un arxiu digital en procés. Es tracta d'una recerca col·laborativa enfocada en les implicacions polítiques de les tecnologies 3D que afecten els cossos i les seves representacions.

Activitats

Dissabte 11 de febrer, 12 h - Bòlit_StNicolau

x, y, z: Volumetric Regimes (2023)

Visita guiada i activació d'aquest arxiu a càrrec de les artistes Jara Rocha i Femke Snelting.

Dissabte 18 de febrer, 12 h - Bòlit_PouRodó

Dissabte 15 d'abril, 12 h - Bòlit_PouRodó

Visites guiades a càrrec de Marta Segarra i Ingrid Guardiola

Dimecres 1 de març, 18.30 h - Centre Cultural La Mercè

El pes d'un cos

Amb Begoña Méndez i Victòria Szpunberg

Les dues autores reflexionaran sobre la seva relació amb l'escriptura, de formes de recordar o de dissoldre's en el temps i les identitats.

Dijous 9 de març, 18.30 h - Bòlit_PouRodó

Presentació del projecte artístic-teòric d'Isa Fontbona *Somatofòbia*

A través de la lent de l'art, el projecte *Somatofòbia* traça un peculiar diàleg entre el cos, l'esport (físic-culturisme) i la medicina a l'hora de construir la pròpia identitat.

Dijous 23 de març, d'11 a 13 h - Sala de Graus de la UdG

Le chat et le château / El ca i el castell

Lliçons de la Càtedra Ferrater Mora

Amb Hélène Cixous

En aquest seminari, Cixous, en format de videoconferència, desenvoluparà temàtiques explotades en la seva obra més recent, centrada en la Xoà, però també en totes les formes d'exclusió violenta de l'altrix, des de les condemnes per bruixeria a les conseqüències de la colonització francesa d'Algèria.

Divendres 24 de març, d'11 a 13 h - Sala de Graus de la UdG

Els comandants de l'escriptura

Lliçons de la Càtedra Ferrater Mora

Taula rodona, amb Marta Segarra i Hélène Cixous, modera Maria Josep Balsach
L'obra de l'escriptora francesa, nascuda a l'actual Algèria, Hélène Cixous, s'ha fixat des dels seus inicis en la qüestió de l'exclusió, de la no conformitat amb les normes i les categories imposades, en la violència contra qui no encaixa en aquestes caselles naturalitzades com a veritats. Format semipresencial.

Divendres 31 de març, 18 h (taller) i 20.30 h (performance) - Auditori CC La Mercè

POV

Amb Núria Guiu

Núria Guiu, Premi Nacional de Cultura 2022, és ballarina i coreògrafa. POV, en llenguatge Tik Tok vol dir "Point of view", punt de vista. POV és un punt de vista sobre cos, imatge, poder i digitalitzat; temàtiques que han estat l'eix vertebrador de les seves últimes creacions, centrades en l'aplicació per tal de transposar i/o exorcitzar els seu mecanismes i eines coreogràfiques des del cos pla i individual de la pantalla al cos compartit i efímer que ofereix l'espai presencial.

Divendres 28 d'abril, de 10.30 a 14.30 h - Sala de Graus – UdG

Les dones monstres

Seminari amb Katarzyna Paszkiewicz, Maria Isern i Mireia Trias. Introducció: Ingrid Guardiola i Marta Segarra

Paszkiewicz, professora a la Universitat de les Illes Balears, ens parlarà de la polèmica pel·lícula *Titane*, dirigida per Julia Ducournau. Trias ens presentarà la seva recerca sobre l'herència posthumanista en les figuracions monstruoses femenines del cinema i Isern parlarà de la seva tesi doctoral sobre el desig, la carn i els cossos porosos.

Divendres 28 abril, 18 h - Cinema Truffaut

Projecció i presentació de *Titane*

Presenta Katarzyna Paszkiewicz

Titane és una pel·lícula escrita i dirigida per Julia Ducournau, estrenada el 2021, que va guanyar la Palma d'Or al 74è Festival Internacional de Cinema de Canes. La pel·lícula va generar molta polèmica en el seu moment per la violència explícita i, en part, per la relació que presenta amb l'abjecte.

Dissabte 29 d'abril, 12 h - Ribes del riu Ter (sortida del Bòlit_PouRodó)

Performance *Ocells Perduts (2022-23)*

Amb Laia Estruch

Estruch ha estat investigant la relació entre veu i mimesi, entre la veu i l'entorn multi-espècies i farà una quarta versió de la performance per tancar l'exposició.

Més informació

info@bolit.cat 972427627 www.bolit.cat

Descarrega d'imatges

<https://nextcloud.ajgirona.org/index.php/s/EXP3RjKXP8BAGaX>